

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 มีพฤติกรรมการใช้คุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาค้นคว้า การศึกษาพฤติกรรมการใช้คุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมด้านคุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า

1. ด้านความขยัน

โดยรวมมีการปฏิบัติของนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด โดยแยกเป็นรายข้อจะพบว่าข้อ 1 นักเรียนมีความตั้งใจเพียรพยายาม ในการศึกษาเล่าเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.71 รองลงมาคือข้อ 2 นักเรียนมีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย สำเร็จและได้ผลดี งานไม่คั่งค้าง ไม่เกียจคร้าน ไม่หลบหลีกงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.62 ข้อ 3 นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.47 ข้อ 5 นักเรียนรักงานที่ทำ ทำหน้าที่อย่างจริงจัง แม้งานจะยากก็มีความมั่นใจว่าทำได้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 และข้อที่นักเรียนมีการปฏิบัติน้อยที่สุด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง คือนักเรียนมีการเข้าศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.11

2. ด้านความประหยัด

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 นักเรียนนำเงินมาโรงเรียนแต่พอประมาณ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือข้อ 6 นักเรียนรู้จักเก็บออมทรัพย์สินเงินทอง ไว้ใช้ในยามจำเป็น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

3.99 ข้อ 11 ก่อนออกจากห้องเรียนนักเรียนปิดไฟ ปิดพัดลม หรือ ปิดอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกครั้ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 ข้อ 12 นักเรียนมีการใช้น้ำประปาอย่างประหยัดและปิดน้ำทุกครั้งเมื่อใช้เสร็จ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 ข้อ 9 นักเรียนมีการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายเหมาะสมและถูกกาลเทศะ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.72 ข้อ 8 นักเรียนไม่ใช้จ่ายสุรุ่ย สุร่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ฟุ่มเฟือย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 ข้อ 7 นักเรียนใช้สิ่งของหรืออุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและคุ้มค่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 ข้อ 13 นักเรียนรู้จักนำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.40 และข้อ 14 นักเรียนรู้จักทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 2.79

3. ด้านความซื่อสัตย์

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 15 นักเรียนไม่นำเอาสิ่งของหรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของส่วนรวมมาเป็นของตน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 ข้อ 17 นักเรียนจะใช้สิ่งของที่ไม่ใช่ของตนต้องถามหรือขออนุญาตเจ้าของก่อนเสมอและได้รับอนุญาตแล้วจึงจะใช้ได้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 และข้อ 16 นักเรียนไม่ลอกการบ้านเพื่อนและไม่ให้เพื่อนลอกการบ้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.47

4. ด้านความมีวินัย

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 20 นักเรียนเข้าชั้นเรียนตรงต่อเวลา มาโรงเรียนก่อนเข้าเคารพธงชาติ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.28 รองลงมาคือข้อ 21 นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบและเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.17 ข้อ 23 นักเรียนเข้าแถว เข้าคิวตามลำดับก่อนหลังในการรับสิ่งของ หรือ ในการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทุกครั้ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.94 ข้อ 18 นักเรียนเคารพกฎจราจรและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 ข้อ 19 นักเรียนรับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.71 ข้อ 22 นักเรียนส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนดเรียบร้อยสมบูรณ์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.61 ข้อ 24 นักเรียนมีการวางแผน

ก่อนการดำเนินงานและปฏิบัติงานตามขั้นตอนที่ได้วาง แผนไว้ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.36

5. ด้านความสุขภาพ

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 27 นักเรียนรู้จัก เคารพผู้สูงวัยกว่า หรือ เมื่อครูเดินผ่านต้องหยุด และ ทำความเคารพทุกครั้ง มีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.15 รองลงมาคือข้อ 26 นักเรียนไม่ก้าวร้าว ชมชู้ผู้อื่นทั้งโดยวาจาและ ทำทาง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 ข้อ 25 นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตนมี สัมมาคารวะกับผู้อื่นและถูกกาลเทศะ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 ข้อ 28 นักเรียนพูดจาด้วยคำสุภาพ อ่อนหวานมีหางเสียง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 ข้อ 30 นักเรียนรู้จักยอมรับความคิดเห็น หรือ การกระทำของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล มีการปฏิบัติอยู่ ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 ข้อ 29 นักเรียนไม่พูดเสียงดัง เอะอะ โวยวาย ระบายผู้อื่น มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.61

6. ด้านความสะอาด

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 35 นักเรียนไม่ยุ่ง เกี่ยวกับสิ่งเสพติดและอบายมุขทั้งปวง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.53 รองลงมาคือข้อ 33 นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี สมบูรณ์ แข็งแรงและไม่เป็นที่ รังเกียจของผู้พบเห็น มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.21 ข้อ 31 นักเรียนแต่งกาย สะอาด เรียบร้อย เหมาะสมและถูกกาลเทศะ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 ข้อ 37 นักเรียนล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มี ค่าเฉลี่ย 4.13 ข้อ 36 นักเรียนไม่ขีดเขียนทำสกปรกตามอาคารเรียน อาคารประกอบ หรือ บ้านเรือน หรือ สาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 ข้อ 34 นักเรียนรู้จักเลือกซื้อ เลือกรับประทานอาหารที่สะอาด ไม่มีเชื้อโรค หรือ ไม่มีแมลงวันตอม มี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 ข้อ 32 นักเรียนรักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัยและ สิ่งแวดล้อม ได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่ง เท่ากับข้อ 38 การรักษาสุขภาพแวดล้อม ทั้งขยะในที่รองรับและรักษาสาธารณะสมบัติของส่วนรวม มีค่าเฉลี่ย 3.87 ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

7. ด้านความสามัคคี

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 39 นักเรียนมีความรัก ความสามัคคี ในหมู่คณะ ไม่ทะเลาะวิวาท มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมาคือข้อ 41 นักเรียนให้ความร่วมมือ มีส่วนร่วม ช่วยเหลือให้งานของกลุ่ม หรือส่วนรวมที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 ข้อ 40 นักเรียนมีการปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสันติและสมานฉันท์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.97

8. ด้านความมีน้ำใจ

โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไป ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด จะพบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 42 นักเรียนมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมอยู่เสมอ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 รองลงมาคือข้อ 47 เมื่อเห็นเพื่อนเจ็บป่วย นักเรียนคอยดูแลช่วยเหลือเอาใจใส่ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 ข้อ 43 นักเรียนรู้จักเสียสละ รู้จักแบ่งปัน ความสุขส่วนตนเพื่อประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นหรือส่วนรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 ข้อ 45 นักเรียนมีความเต็มใจแบ่งปัน สิ่งของ หรือให้ผู้อื่นยืมสิ่งของ เช่น ขนม อาหาร ดินสอ อุปกรณ์การเรียนอื่น ๆ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 ข้อ 48 นักเรียนมีจิตสาธารณะ ชอบช่วยเหลือสังคมและส่วนรวม ดูแลรักษาทรัพย์สินของโรงเรียนไม่ให้เสียหาย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ข้อ 44 นักเรียนมักจะอาสาช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ ๆ เช่น กับเพื่อน ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครองและบุคคลทั่วไป มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.84 ข้อ 46 นักเรียนช่วยแนะนำ อธิบาย งานหรือการบ้านให้เพื่อนฟังเมื่อเพื่อนขอร้อง อย่างเต็มใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3.80

สรุปโดยภาพรวมเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ ซึ่งประกอบด้วย ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคีและด้านความมีน้ำใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 จำนวน 137 โรงเรียน มีการปฏิบัติเรียงตามค่าเฉลี่ยสูงสุดซึ่งมีการปฏิบัติมากที่สุด ไปจนถึงต่ำที่สุด ดังนี้พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ด้านความสะอาด มีการปฏิบัติในระดับมาก อันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.08 รองลงมาเป็น

อันดับที่ 2 ด้านความสามัคคี ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาเป็นอันดับ 3 ด้านความมีน้ำใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 อันดับที่ 4 ด้านความสุภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.89 อันดับที่ 5 ด้านความมีวินัย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.85 อันดับที่ 6 ด้านความซื่อสัตย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.77 อันดับที่ 7 ด้านความขยัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.44 อันดับที่ 8 ด้านความประหยัด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2.79

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาค้นคว้าการศึกษาพฤติกรรมการใช้คุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ทำให้พบว่า การประพฤติปฏิบัติตามคุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านความสะอาด มีการปฏิบัติในระดับมาก เป็นอันดับที่ 1 อันดับที่ 2 ด้านความสามัคคี ซึ่งมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 3 ด้านความมีน้ำใจ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 4 ด้านความสุภาพ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 5 ด้านความมีวินัย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 6 ความซื่อสัตย์ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก อันดับที่ 7 ด้านความขยัน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง อันดับที่ 8 ด้านความประหยัด มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่กำหนดหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและนโยบายเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ยุทธศาสตร์ที่ 1 โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนไทยโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของครอบครัว ชุมชน สังคม สถาบันศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อให้การศึกษาสรางคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ และน่าจะเกิดจากสาเหตุที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบาย ในปี พ.ศ. 2550 – 2551 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550, หน้า 3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน ได้นำนโยบายด้านสังคมโดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีการเร่งรัดและปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าปรัชญา

เศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนไทยโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของครอบครัว ชุมชน สังคม สถาบัน ศาสนาและสถาบันการศึกษาเพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ โดยมีจุดเน้น เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ดีมีสุข เพื่อให้การขับเคลื่อนที่มีความชัดเจนได้กำหนดเป็นคุณธรรมที่พึงประสงค์ 8 ประการที่ควรปลูกฝัง คือ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคีและด้านความมีน้ำใจ อาจเป็นเพราะนโยบายที่เน้นย้ำให้เห็นความสำคัญ ทำให้มีการปฏิบัติกันมาก ซึ่งสอดคล้องกับ

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาในเรื่องการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านไทร อำเภอบึงไพร่ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งมีปัญหาในการพัฒนาเนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขาดวินัย ขาดระเบียบ ขาดความรับผิดชอบ ไม่รักษาความสะอาด ขาดความซื่อสัตย์ ไม่เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และขาดคุณธรรมจริยธรรมในด้านต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถพัฒนานักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงใช้กลยุทธ์ในการฝึกอบรม และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมใน 3 กิจกรรมคือ 1) กิจกรรมเข้าค่ายอบรมพัฒนาจิตและเป็นการให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติในการรู้จักสมาทานศีล การปฏิบัติสมาธิ การนำหลักธรรมไปประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวัน จนเกิดศรัทธามุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง 2) กิจกรรมนำนักเรียนไปวัดฟังธรรมในวันธรรมสวนะเพื่อให้นักเรียนรู้จักปฏิบัติตนในสถานที่อันควร 3) กิจกรรมอบรมในวันสุดสัปดาห์ และการอบรมนักเรียนหน้าเสาธงทุก ๆ วัน เพื่อให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ที่พึงประสงค์ในด้านการเป็นคนดี มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ และคุณธรรมด้านอื่น ๆ ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความกระตือรือร้น ต้องการพัฒนาตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตลอดการอบรม ทำให้มีความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำแนวคิด วิธีการ ไปพัฒนาตนเองได้เป็นอย่างดี

สอดคล้องกับ ถนนอม เอียดแก้ว, มณีญญา พุทธปองและลัดดา วงศ์สวัสดิ์ (2550:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการใช้กิจกรรมกลุ่ม “บ้านแห่งรัก หอพักนักเรียนประจำ” เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนประจำแบบสหศึกษา โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย กระบี่ โดยแยกเป็นคุณธรรม 6 ด้านคือ ด้านความสามัคคี ด้านความเสียสละ ด้านการให้อภัย ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และด้านความเห็นอกเห็นใจ พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีคุณธรรมในการอยู่ร่วมกันของนักเรียนประจำแบบสหศึกษาสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .01 จากการศึกษา

ค้นคว้าเห็นได้ว่ากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ซึ่งก่อให้เกิดการยอมรับตนเอง ยอมรับผู้อื่น ภาควุฒิใจในตนเอง การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการปรับตัวให้เข้ากับสมาชิก ส่งผลให้สามารถนำไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการดำเนินการเกี่ยวกับคุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ อย่างจริงจัง เพื่อฝึกให้นักเรียนได้ประพฤติปฏิบัติจนติดเป็นนิสัย
2. ควรมีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในโรงเรียนอย่างจริงจังเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนปฏิบัติและเพื่อเผยแพร่ความรู้ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้ชุมชน สังคม ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าในเรื่อง คุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ ของนักเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
2. จากผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ควรนำเอาคุณธรรมพื้นฐานที่พึงประสงค์ 8 ประการ ด้านความประหยัดไปทำวิจัยในครั้งต่อไป เพราะมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด